

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Za 1. december.

Ali naj izgubimo vero v boljše čase?

Nehote se vrača duh v ono strašno dobo, ko se je zahtevalo od nas, da podpiramo roko, ki je vihnila meč — v obrambo zatiranih. Prisposoba: Tiger se brani izročiti gazelo, ki jo je bil uplenil; zahteva od gazele, da priskoči na pomoč in obrambo plenilca. Svet se je zamajal v svojih temeljih, gore so se pogrezale, nebeški svod se je nižal in znižal; tema nas je obdala. Srca so se krčila, roke so se sklepale v molitvi po odrešenju. — **Pravična stvar je zmagala.** Zazvonili so zvonovi zmage, zasijala je zarja svobode in ujedinjenja. Vriskali smo in jokali, pijani navdušenja in sreče. Vsak iskren Jugosloven si je v območju svojega življa naslikal rožnato perspektivo, ki ga je mamila in opajala: V svoji državi si bomo postlali mehko.

Idealist je vedno siromak. Z očmi duha blodi po planinah, ki jih rdi solnce v zarji, z nogami svojega krhkega telesa se pa oteplje po ostrem kamenju. In ni bilo treba, da smo taval bog vedi kako dolgo, realnost nas je sunila z višav na zemljo, ki je ena sama velika grdobija. Postlali smo si, toda na trnju.

Upravičeno se nam daje vera. Naše navdušenje, našo slepoto so izrabili ljudje, ki jih je vrgla pena prekipevajočega kaosa na površje; sedaj posnemajo smetano. V vseh velikih časih se strinjajo izvestni spekulanti, ki sedajo k lončku, v katerem kipi in vre. To je nepobitno dejstvo, zgodovinska nujnost.

Masa se je umirila, ohladila, ogenj navdušenja je ugasnil; toda kuharji se še vedno krečejo okoli ognjišča. Sedaj brska ta, sedaj oni po pepelu, če ni morda še kaj žarečega oglja, da bi se razpalil ogenj in bi se dalo skuhati še kakšno dobroto.

Parole frče! A kako se naj ogrejemo, če nas pa v srcu zebe? Odkritosrčno povedano: dali smo na razpolago telo, svoje srce in dušo, ne da bi nas kdo pozval. Čudoviti in prvi mah, toda čisto naravni so odgovori, ki jih čuješ danes, če vprašaš tega ali onega drž. nameščenca, kaj bi ukrenil, če bi ga vprašal, kako bi se odločil, ako bi moral voliti ponovno. Nezaslišani so ti odgovori!

Dejali smo, da se nam upravičeno daje vera in zaupanje. Če bi vedeli, da se identificira s sedanjimi vlastodržci dve tretjini vsega naroda, bi klonili in doprinesli poslednjo žrtev; vdali bi se in se potrkali na prsa: Nostra maxima culpa. Toda mi vemo in smo tudi prepričani, saj imamo dovolj dokazov v rokah, da ves ostali narod z nami vred obsoja današnje slabo državno gospodarstvo. Od Vardarja do Triglava je naš narod čvrst in zdrav in nepokolebljiv ne samo po telesu, temveč tudi po duši. Sila kola lomi; napočil bo čas, ko bo pod silo razmer izpregovoril nepokvarjen, a vzbujen človek, tedaj

pa bodo zapihale druge sape. Treba je samo odrešilne besede, pa se bo rušilo na vseh koncih in krajih. Po viharju je zrak čist in prozoren.

Res, idealisti nismo več, pesimisti pa tudi ne smemo postati, če verujemo v zdrav um, ki ga ima naš narod v svojem zdravem telesu. Hladne glave se moramo držati srednje poti, zlate srede, skleda, ki je za enkrat še brez strdi.

Kar je nas starejših, ki se je tudi v nas uresničil znani rek, da starost ne ščiti pred bedarijami, se moramo vsi docela strezniti in pokoriti višjim ciljem. Ne zase, zastaviti moramo pa vse svoje duhovne sile za — naš naraščaj, ki smo mu dolžni, da se pobrigamo zanj. Čuvati moramo ono zlato sredo, da se napolni z uspehi našega dela. Če nam ni bilo dano, da smo živeli ugodno in prijetno, poskrbimo, da se bode godilo vsaj našim potomcem boljše. Ta skrb naj bo naš dolg.

Vsem onim, ki so že zdvomili, pa kličemo v skalnotrdem svetem prepričanju:

Slej ali prej mora zmagati naša pravična stvar. —č.

Vendar le res!

V poslednjem »Naš. gl.« smo javili pomirjevalno vest, da načrt novega finančnega zakona v resnici nima nobenih takih določil ali strahot, kakor smo jih sporočili v predposlednji številki. Načrt novega fin. zakona smo proučili in ugotoviti moramo, da res nismo zasledili nobenega bav-bava, ki ga ne bi poznali že s prejšnjih dvanajstinskih ali finančnih zakonov.

Sedaj pa javljajo vsi dnevniki, govori se tudi v političnih krogih, da pripravlja vlada novelizacijo uradniškega zakona. **Zagotovo je, da namerava vlada uzakoniti naslednja določila:**

1. Kdor nima s 1. april. 1927 deset efektivnih službenih let, se lahko upokoji s trimesečno odpravnino; 2. pravica do penzije pripada po 20 službenih letih; 3. službena doba se podaljša na 35, odnosno na 40 let; 4. osebne draginske doklade se znižajo od 25 do 50 od sto. Kronajo naj se pa te točke z določbo: »Polna penzija« znaša 75 od sto poslednjih najvišjih službenih prejemkov!

Informirani smo, naše trditve so točne. Ali je še kdo, ki pozna duha, nazore in neštete izjave naših državnikov in politikov in ki dvomi, da ne bo narodna skupščina te vladne nakane tudi udejestila? Kakršna je socialna zmisel, takšna je socialna politika; kakršno je pojmovanje o nalogah državne uprave, takšno je postopanje z njenimi glavnimi reprezentanti in izvrševalci. Seveda, ako se smatra državnega nameščenca za parazita, za nepotrebno zlo, potem se smatra tudi državno administracijo za požiralnik, za peto kolo.

Vsakomur je jasno in umljivo, da nas ljudstvo, ki je prožeto s takimi gesli, ne ceni

in ne spoštuje. Odtod vsa mržnja, pojačena z demagoškimi frazami do neznosnosti, odtod že kar odkrita hajka proti vsemu, kar samo sedi ter žre, žre... Odtod trditev, da ni nobenih že pridobljenih pravic in da nam zamore država ono, kar nam daje, vsak trenotek tudi ugrabiti; zato trditev, da ni smatrati penzije kot odškodnino za delo, skrb in zvestobo ene cele življenske dobe z malenkostnimi prejemki, ampak da je pokojnina samo miloščina, ki jo naklanja državna uprava prostovoljno zbog svoje neizmerne dobrotljivosti.

Tako so nas zgnetli, pomendrali in popičili, da si moramo še čestitati, da sploh še izvolijo mrevvariti naš uradniški zakon. **Sedaj nam bodo vzeli prav vse pravice,** dekretirali nam bodo pa same dolžnosti. Divno! In v svoji pasji ponižnosti se bomo priplazili na kolenih, poljubljali bomo roko, ki vihti nagajko po naših izsušenih rebrih; dvignili bomo čelo in prosili: Dajte nas, ki znate...

Jama za grob našim pravicam je že izkopana.

Pri prihodnjih volitvah mi boš kupil guljaž, da bom ja zagotovo volil tvojega somišljenika, **ki je star in preizkušen borec za naše pravice;** pokazal je že opetovano, kaj zna. E, lahko bo temu gospodu poslarcu, ker se mu ne bo treba naučiti drugega, nego nekaj lepih, v srce segajočih nagrobnih govorov... —č

A tako!

Ob nedavni razpravi o stalnosti železničarskega osebja, ki se jim je, slično kot nam, ukinila za nadaljnje tri leta, je izjavil neki minister, da dobe nameščenci stalnost tedaj, kadar postanejo — državotvorni. Ne zahtevajo tedaj nestalnosti fiskalni ali upravni interesi, ampak samo politični, boljše partizanski oziroma! Ne čudimo se, ako čujemo take fraze iz ust naših politikov-demagogov, neprijetno, mučno se nas pa dojmijo te besede z ministrskega sedeža, ker smo prepričani, da jih je govoril minister proti svojemu notranjemu prepričanju in to kar očitno. Pri nas je v resnici prav vse mogoče. Za tako pavšalno trditev je treba tudi dokazov! Najbolj žalostno pa je, da ga ni bilo, ki bi izustil dobro besedo v našo obrambo. **Ali se ne osveščamo vedno trpkeje, kaj se pravi, biti brez svojega legitimnega delegata-poslanca?!** Ker ga nimamo, pljujejo po nas in nas bičajo.

Upokoјenci.

Zveza upokoјencev v Dalmaciji, s sedežem v Splitu, je poslala Narodni skupščini začetkom oktobra naslednjo predstavko:

Sve države naslednice preuzele su na sebe internacionalno dužnost isplačivanja penzija svima onima pripadnicima nasledjenih zemalja, koji su u raznim državnim službama stekli svoja penzijska prava.

Ove penzije sačinjavaju legalnu, stečenu privatnu imovinu dotičnih penzionera, koja je dvojako zaštićena, i to s jedne strane međunarodnim utanačenjima, a s druge strane unutrašnjim principima pravne sigurnosti privatnog vlasništva.

Od svih vlada država nasljednica u toku od prošlih osam godina, najmanje je uspjelo našoj vladi u Beogradu, da posveti dužnu pažnju zaštiti privatne penzijske imovine svojih građana u hrvatskim i slovenačkim zemljama iz okvira nestale Austro-Ugarske monarhije.

U smislu pozitivnih zakona u navedenim zemljama penzije su se računale po valuti zlatne krune, ali je naša nova vlada odmah po preuzimanju vlasti u novoj državi Srba, Hrvata i Slovenaca restringirala vrijednost četiriju hrvatskih i slovenačkih kruna na vrijednost jednog srpskog dinara tako, da na primjer jedan penzioner u Hrvatskoj i Sloveniji za 100 svojih zlatnih kruna mjesečne penzije, već osam godina prima samo 25 papirnatih dinara, a tih svih 25 papirnatih dinara reprezentira manju vrijednost od jedne zlatne krune, jer je i papirnat dinar 1200 posto u svojoj vrijednosti slabiji od zlatnog dinara.

Iz ovoga jasno rezultira, da penzioneri u hrvatskim i slovenačkim zemljama primaju jedva jedan posto svoje penzije, a da im 99 posto te njihove legalne imovine oduzima vlada bez oslonca na ikakav zakon ili princip morala.

Provizornim normiranjem ličnih i porodičnih dodataka na skupoću, vlada je uklonila samo senzaciju prenapetosti cijelog penzijskog staleža u navedenim zemljama, ali time je propadanje mnogih hiljada u službi svog naroda iznemoglih inteligentnih građana samo nešto usporeno, a ne zaustavljeno.

I ako se u formi tih dodataka na skupoću isplaćuje tek jedan manji dio zakonskih penzija ipak je primanje dodataka skopčano sa gubitkom raznih građanskih prava dotičnih penzionera. Ako ovi penzioneri imaju privatnog imanja ili samostalnog zanimanja, oni gube pravo na primanje i tog manjeg dijela svoje penzije u obliku dodataka na skupoću bez obzira na rentabilnost samostalnog zanimanja i tako penzionerima svih kategorija, čak generalima i višim savjetnicima hrvatskih i slovenačkih zemalja ostaje jedna ekonomska sloboda, da se svojim imućnijim sugrađanima nude za sluge uz mjesečnu služničku plaću ispod 3000 dinara, jer u slučaju primanja više od 3000 dinara mjesečno, gube oni svoje pravo na dodatke na skupoću, koji nisu ništa drugo, nego jedan mali dio njihove zakonite penzije.

Osim toga nadležne finacijske vlasti protežu zabranu slobodnog zanimanja i na porodične članove penzionera, a to sve usprkos jasnim odredbama zakonske uredbe o dodacima na skupoću i usprkos riješenjima Državnog Savjeta, koja je ovaj donio uslijed pojedinačnih predmetnih žalba.

U ovih 8 godina narastao je državni proračun od 5 na 13 hiljada milijun dinara i zemlja stenje pod teretima poreza, a njezini sinovi penzioneri neprestano malaksavaju i sa svojim obiteljima umiru od gladi.

Nove penzije, koje su samo interna stvar naše države, uredio je novi činovnički zakon tako, da jedan novi penzioner ima hiljadu osamsto posto višu penziju od svog sa jednakim rangom, sa jednakog položaja i sa jednakim godinama službe ali po zakonu bivše Austro-Ugarske monarhije penzionisanog kolefu u hrvatskim i slovenačkim zemljama.

Iz ovoga se vidi da novi činovnički zakon ne vodi nikakova računa o međunarodno zaštićenim ranijim hrvatskim i slovenačkim penzionerima, da ih pripušta sigurnoj propasti i da napram tomu stoji u teškom kontrastu ne samo sa internacijonalnim principi-

ma, nego i sa jasnim odredbama konstitucionalnog zakona naše države o građanskoj ravnopravnosti.

Predsjedništvo saveza penzionera u kraljevini Dalmaciji apeluje još jedanput na taj visoki parlamenat, da on na osnovi svoje legislativne moći odredi bezuslovno isplaćivanje penzija u njihovoj pravoj, međunarodno priznatoj vrijednosti, ili da one penzionere izjednači sa novim penzionerima naše države, te da time uspostavi nestalu pravnu sigurnost privatne penzijske imovine, o kojoj ovisi egzistencija preko stotine hiljada građana u Hrvatskoj i Sloveniji.

Mi neprestano vapimo pravnu zaštitu svoje jedine penzijske imovine i svoje ravnopravnosti sa ostalim građanima u slobodi privatne privrede, pa potpunim građanskim pravom očekujemo, da će nam narodno predstavništvo bar sada u osmoj godini našeg novog državnog života pružiti tu zakonitu zaštitu.

Varčevanje potom zavarovanja.

Danes, ko preživljamo državni nameščenici teško krizu, ko životarimo obloženi s teškim skrbmi, ko plaća komaj zadostuje za hranu, danes je za javnega uslužbenca teško govoriti o varčevanju. Tudi momentano ni izgleda na boljše čase, temveč moramo biti pripravljeni še na večje odtegljaje naših »velikih« prejemkov. Dosedaj vsi protesti niso nič zalegli. V sosednjih državah, kjer je uradništvo razmeroma boljše plačano kot mi, pade vlada vsled uradniških zahtev, pri tem, ko pri nas sploh ne vedo, da eksistira uradniško vprašanje, ker imajo raje krize radi osebnih ministriških vprašanj. Dokler se vsi nameščenici od najvišjega do najnižjega ne strnemo v eno vrsto, ki bo po jakosti lahko dala svojim upravičenim zahtevam primeren poudarek, toliko časa bo javni nameščenec najslabše plačan stan.

Kakor vse kaže, nam bodo z novim budžetnim letom določili priznanje do pokojnine od 15. še-le na 25-letno službovanje. Penzijo bomo dobili, ko bomo odslužili svojih 40 let državne službe, ko bomo popolnoma izžeti in že po tričetrt v grobu. Če bodo takoj naprej izboljšavali eksistenčno vprašanje javnega nameščenca, tedaj bodo naše pokojnine sila pičlo odmerjene.

Vse to nas sili, da s skrbjo gledamo v bodočnost, da z grozo premišljujemo osobito mi, ki še nimamo 25 let službe, kaj bo z našo družino, če se nam nenadoma pripeti kaka nesreča. Še bolj s težkim srcem gledamo v bodočnost, kaj bomo imeli kot nezmožni starci od pokojnine. Iskati moramo samopomoči. Odreči se moramo vsem »nepotrebnim« izdatkom. S skrajno omejitvijo in skrajnim varčevanjem si mogoče prav od ust pritrgramo kakih 50 do 100 dinarjev mesečno. Te bo treba nalagati plodonosno, da nam bodo v pomoč v skrajni sili. Obenem imamo upanje, da bo ta denar čez leta imel večjo vrednost, kot jo ima danes in da bo takrat ta prihranek več zalegel kot sedaj.

Najvažnejše in glavno vprašanje je, kak način varčevanja naj si vsak izbere. Varčevanje seve mora biti obvezno, kajti če tega ni, tedaj prav kmalu slabotne odvrne od štedenja. Obvezna štedenja je pa baš zavarovanje, ki ima napram hranilnim vlogam velike prednosti, zato mora biti varčevanje zvezano z življenjskim zavarovanjem.

Zavarovanje ne sme biti vezano na velike zneske in na letno odplačevanje, temveč morajo biti premije majhne, da so lahko vsem dostopne, tudi za javne uslužbence, ki odplačevanje se naj vrši ali dnevno, tedensko ali mesečno. Zavarovanje naj bo za doživetje ali smrtni slučaj.

Vse te prednosti ima posebno takozvano Družinsko zavarovanje z domačimi hranilniki.

Ta način zavarovanja vpeljava po celi Jugoslaviji Splošna zavarovalna zadruga v Ljubljani, Tržaška cesta šte. 26, ki je v to svrhu sklenila pogodbo z Jugoslovansko zavarovalno družbo Zora v Zagrebu, za katero jamči koncern angleških zavarovalnic z jamstveno glavnico nad 49.000.000 angleških funtov, kar znaša v dinarjih ca. 13 milijard.

To družinsko zavarovanje traja 15 ali 20 let. Zavaruje se lahko za 10.000 ali 20.000 dinarjev vsaka zdrava oseba od 20. do 50. leta brez zdravniške preiskave.

Vplačuje se za 10.000 Din za 20letno zavarovalno dobo samo po 2 dinarja na dan ali za 15-letno zavarovanje za 10.000 Din po 3 Din dnevno. Za zavarovanje za 20.000 Din se vplačuje v obeh slučajih še enkrat toliko, za 20 let 4 Din dnevno in za 15 let pa 6 dinarjev. Vlaganje teh dnevniških zneskov se vrši v domači hranilnik, ki ga dobi vsak zavarovanec od zavarovalne družbe.

Zavarovalnica pa plača pri dnevnem vlaganju po 2 Din za 20letno zavarovanje in sicer:

v slučaju smrti zavarovanca (če tudi bi umrl prvi dan zavarovanja) upravičenim osebam ali zakonitim dedičem takoj 10.000 dinarjev.

Ta znesek se izplača v slučaju smrti od početka zavarovanja do 12. leta. Zavarovalnica se pa zviša in izplača v slučaju smrti:

v 12. letu na 10.800 Din

» 13. » » 11.600 »

» 14. » » 12.400 »

» 15. » » 13.200 »

» 16. » » 14.000 »

» 17. » » 14.800 »

» 18. » » 15.600 »

» 19. » » 16.400 »

» 20. » » 17.200 »

Če pa zavarovanec doživi to dobo, pa dobi na roko izplačano

18.000 dinarjev.

Pri vplačevanju po 3 Din dnevno skozi 15 let se pa izplača v slučaju doživetja zavarovanca 18.500 dinarjev.

Ako pa umrje v dobi od prvega dne do 6. leta zavarovanja, se pa izplača upravičenim osebam ali dedičem 10.000 Din, od 6. do 15. leta se pa zavarovalnica zvišuje po 850 Din vsako leto.

Kot posebna ugodnost tega zavarovanja se izplača v slučaju smrti vsled nezgode poleg zgoraj določene zavarovalnine in to brez kakoga doplačila za nezgodno zavarovanje še 10.000 Din.

V slučaju invaliditete (popolne delanezmožnosti pred 60. letom) odpade nadaljnje vplačevanje premij po 2 ali 3 Din dnevno in se zavarovalnica navzlic prenehanju vplačil izplača v polni višini. Tekom 20 let vplača zavarovanec v domači hranilnik po 2 Din dnevno skupaj tedaj 14.400 Din, pri tem, ko se zavarovancu izplača, če doživi to dobo, 18.000 Din. Še večjo ugodnost pa imajo dediči, če zavarovanec umrje, kar lahko vsak sam izračuna.

Ta način zavarovanja se lahko podvoji in se pri vplačevanju po 4 Din čez 20 let izplača 36.000 dinarjev, pri vplačevanju po 6 Din se pa izplača čez 15 let 37.000 Din.

Kdor pozna vse zavarovalne kombinacije in vse težke pogoje običajnega zavarovanja, ta se takoj prepriča o ugodnostih tega specialnega ljudskega zavarovanja, s katerim je omogočeno vsakemu, da si pridobi z malimi neznatnimi prihranki večji kapital; če pa umrje, ima pa družina saj za prvo silo lepo zavarovalnico.

Kakor že povedano, jamči za točna izplačila teh zavarovalnih koncern zavarovalnic, ki ima nad 49.000 angleških funtov jamstvene glavnice. Zavarovanje izvrši Jugoslovanska delniška zavarovalna družba Zora v Zagrebu izključno samo potom Splošne zavarovalne zadruge v Ljubljani, Tržaška cesta 26, ker se zavarovalnica z manipulativnimi in detaljnimi posli tega zavarovanja, ki ima izključno karikativen značaj, ne more baviti.

Splošna zavarovalna zadruga je dala v tisk brošuro o »Pomenu zavarovanja«, katero lahko vsak dobi. Ta zadruga daje tudi vsa druga pojasnila o zavarovalnih vprašanjih brezplačno.

Prinašamo ta članek, da ga proučijo naši čitatelji, ker je gotovo velike važnosti za vse naše družine. Pogledati moramo vsa pota, ki naj povede uradniške družine v boljše nade in boljše čase.

Poziv in prošnja.

Naj ga ne bode, ki ne bi bral naslednjih vrstic in ki ne bi o njih razmišljal! Glejte, naše stanovsko glasilo »Naš Glas« nujno potrebuje sveže pa tudi raznolike hrane. Neverjetno je, koliko uradnikov intelektualcev je v mestu in po deželi, ki posvečajo vse svoje duševne sile raznim potrebnim in nepotrebnim društvom, ki z vzorno požrtvovalnostjo zalagajo z dopisi tudi vse politično časopisje in ki se navdušujejo za vsak pokret, pa naj si je njegov cilj še tako meglen. Vaš altruizem je v resnici genljiv! Za vse druge zadeve čutite voljo in moč, da pri-

skočite na pomoč, — samo zase, za svoj blagor, za stanovske lastne interese pa nimate ne zmisla, ne volje, o moči niti ne govorimo ne. Za svoje stanovsko glasilo se ne brigate, ga celo zasmehujete, ne plačujete niti naročnine, kaj še le, da bi napisali zanj notico. Ne mignete niti z mezinco, ne napišete za list, ki ga boro centralne oblasti z interesom, niti vrste ne. Ali ste že tako dekadentni — ali ste mar že obupali? Ta pojav je sramoten.

Če vam ni moč, da bi prispevali s članki, ki bi razkrivali Vaše težnje, želje, Vaše boli, plačujte vsaj naročnino, širite list med kolegi in v javnosti, da se seznanijo ves svet z našo eksistenčno borbo in z našimi stanovskimi zadevami. Še bolj sramotno pa je dejstvo, da ni še vsak organiziran član O. Z. naročnik našega glasila. Vzglejte se po delavskih, kmetijskih masah!

Obračamo se ponovno na vse tovariše s prošnjo, da z novim letom brez izjeme naroče naše glasilo. Vsak javni nameščenec, bodisi uradnik ali pomožni uradnik ali sluga, stori svojo dolžnost, agitiraj za naše skupno glasilo ter pridobivaj naročnike! Ako pridobi vsak naročnik še po enega novega naročnika, je »Našemu Glasu« ne le zagotovljen lahek obstoj, nego mu je zagotovljen tudi boljši razvoj. Vsak organizirani nameščenec mora biti naročnik našega glasila! Jasno je, da je naš list neobhodno potreben, ker med narodom vladajo marsikje še popolnoma napačni nazori glede uradniških razmer; marsikje obsojajo uradništvo zaradi pregreh, ki jih je kri-va le vodilna oblast ali zaradi zanikarnosti, nagajivosti ali pa zaradi neznanja. Mnogo povoda za obsojanje uradnikov nudijo tudi birokrati, ki ne poznajo modernih smeri. »Naš Glas« mora takoj razkrivati prave krivce ter odklanjati odgovornost, ker se nalaga poštenim in discipliniranim uradnikom za grehe drugih. Ne mašimo si ušes in ne zatiskajmo oči pred istino, da še nikdar ni imelo jugoslovensko uradništvo v državi toliko nasprotnikov, da, sovražnikov, kot dandanašnji. Ostra kritika je v večini slučajev upravičena, le na pravi naslov ni obrnjena. Zato mora »Naš Glas« povedati resnico ter obrniti kritiko tja, kamor sodi po pravici. Treba pa je javnosti pojasniti tudi naš gmotni položaj, da ne bo smatral siromakov za bogataše, ki kriče le iz nenasitne lakomnosti. Ljudje berejo po novinah vsak čas o draginjskih dokladah, o napredovanjih ter vseh mogočih poboljških; mislijo torej, da kar dežuje teh doklad in poboljškov. Potreba je torej, da se natoči javnosti čistega vina. »Naš Glas« naj bode verna slika našega življenja. »Naš Glas« je naš branitelj in borilec za resnico in pravico. Brez njega smo izročeni javnosti in oblasti na milost in nemilost. Kdor ljubi samega sebe in svojce, naroči list, agitiraj zanj in prispevaj s članki. Večkrat smo se že obrnili do tovarišev s prošnjo, da izvolijo prevzeti nabiranje novih naročnikov in jih prosili, naj se javijo, da jim določimo nabiralne pole. Odziv je bil le neznamenit! Tovariši! Tako ne pridemo nikamor. Apatičnost in brezbriznost je nam v vladajočih brezupnih gmotnih razmerah nas vseh sicer umljiva, nikakor pa ta ne sme iti tako daleč, da bi pri tem zanemarjali svoje lastne stanovske kvristi. Če bomo vsi opustili prav vsako delo za skupne interese, potem se nam pač še dolgo, dolgo ne obrne na bolje. Le v skupnem delu nam bo mogoče v doglednem času izsiliti vsaj najnujnejše za naš obstanek. Razmere so take, da naravnost silijo v najtesnejšo organizacijo, ki edina bo v stanu nam priboriti boljšo bodočnost. Žalostno pa je dejstvo, da ravno med nami javnimi nameščenici ni nobenega smisla za to. Niti svojega glasila ne bomo vzdržali; znak nezavednosti in vse obsodbe vredne brezbriznosti. Število naročnikov neprestano pada, in ko bo nekega dne uprava primorana list ustaviti, bo pa krik in zabavljanje na naslov onih, ki bodo

brez krivde. Stvar je zelo resna; obstanek lista je odvisen od vas, tovariši. Naročajte ga sami in razširjajte povsod. Če le hočete, dvignete število naročnikov v najkrajšem času najmanj za polovico. In to je neobhodno potrebno, ker sicer ga ne bo mogoče vzdržati. S podrobnim delom, z agitacijo od tovariša do tovariša se da doseči lepe uspehe. Odsvetujte vsakemu odpoved lista; ne z odpovedjo, marveč z naročitvijo koristite skupnosti in s tem sebi. Naročnina je tako nizka, da pač ne more in ne sme biti ovira naročitvi lista. Prepričani smo, da se število naročnikov z novim letom lahko najmanj podvoji, če posamezni tovariši žrtvujejo za list nekaj časa in agitirajo zanj od moža do moža. Le na ta način, z ustno agitacijo se dosežejo uspehi! Prosimo radi tega vse gg. tovariše, ki jim je obstoj našega glasila pri srcu in ki bi bili pripravljeni prevzeti nabiranje novih naročnikov, naj nam to javijo, da jim določimo nabiralne pole. V vsakem večjem kraju se bo vendar našlo par tovarišev, ki se posvete temu poslu. Kdor ne bi mogel prevzeti tega sam in mu je znan tovariš, ki bi to rad storil, a ga naš poziv ni dosegel, naj ga sam pridobi za to akcijo. Vse stroške smo radi volje pripravljeni povrniti. Javite se v kar največjem številu in takoj, ker se mora, če hočemo število naročnikov z novim letom vsaj podvojiti, pričeti z nabiranjem že v decembru!

Končno pa pozivljamo in prosimo osobito one duševne delavce, k čutijo v sebi voljo in zmožnost, da nam priskočijo na pomoč s prispevki. Vsakteri ima svoje izvirne misli in svoje dobre, morda neprecenljive nasvete, kako zastaviti korak, da se približamo svojemu cilju. Pišite strokovne članke — odtrgajte se tu in tam od društvenega delovanja; posvetite četrto ure svoji lastni blagobiti! Naša želja je, da se list spopolni do one višine, ki odgovarja njegovemu najidealnejšemu namenu; to je, list naj bode znak naše duševne potence in reprezentant naše kompaktnosti.

Rdečica sramu pa naj oblije vsakogar, ki bi hotel odpovedati naročnino.

Uredništvo in uprava.

Vestnik.

Izpitni računskih - blagajniških pripravnikov. Finančno ministrstvo razglašajo pod DR br. 25.735/26: V zmislu čl. 54 ur. zak. opraviti morajo pripravnik izpit v dveh letih. Prijave je kolkovati s 25 Din. Kdor je doslužil dve leti, se more okoristiti s pravico, da opravi izpit drugi pot, če prvega ne napravi. Vsi oni pa, ki so navršili že tri ali več let pripravniške dobe, se morajo brez pogoja javiti za prihodnji termin v aprilu; letem tudi ne pritiče pravica, da bi polagali izpit še enkrat. Kdor se od teh ne bi prijavil k izpitu, temu preostane služba po sili zakona.

Krepimo se! Kakor javlja »Učiteljski Tovariš« št. 15, je sklenila »Slovska zveza« na svojem izrednem občnem zboru dne 1. novembra t. l., da se združi z UJU, ker se ji zdita dve stanovski organizaciji neumestni. Obe organizaciji sta se zedinili za skupno, složno, stanovsko borbo. Po 26letnem ljutem medsebojnem rivaliziranju se je sedaj združilo vse učiteljsvo na sindikalni podlagi v enotno fronto z ostalim državnim nameščenstvom. »Učiteljski Tovariš« opremlja ta dogodek tudi z naslednjim komentarjem: »Kar se je komu zdelo pred letom dni nemogoče in skoro izključno, to je danes izvršeno. Slovenski učitelj je vstal, se otreseel peg preteklosti in se strnil v močno stanovsko falango«. Potem: »Ideja stanovskega edinstva je zmagala... V političnem in kulturnem oziru je svoboden vsak član naše organizacije, v stanovskem oziru pa zahtevamo od njega brezpogojne discipline in obrambe skupnih stanovskih interesov proti vsakomur in tudi proti lastnim strankam, katerim pripadajo posamezniki, — če se pregreše proti našim skupnim stanovskim interesom.« — In nadalje: »A tudi skupno fronto boja bomo morali ustvariti! Vezi za skupno stanovsko fronto moramo iskati, v kateri bomo utrjevali našo skupno stanovsko zavest in se pripravljali na naš skupen stanovski boj za na-

ša prava in za materialno pravo našega stanu. V tem pogledu se mora naš fronta še ojačiti. Ojačiti se mora tudi s skupnim bojem z ostalim državnim uradništvom. Ni treba misliti, da smo s sklepom za pristop k »Osrednji zvezi državnih nameščenec« dosegli vse in se usposobili za boj proti navalom, ki se bodo izvršili od te ali one strani na državno uradništvo. S tem smo za enkrat postavili le skupno glavo vsem strokovnim organizacijam, ni pa postal s tem ena organizacija, eno meso in ena kri; ni to še en organizem, po katerem bi se pretakala skupna kri ene stanovske zavesti in tesno spojljive solidarnosti vsega državnega uradništva. Za prubo to zavesti je potreba tudi organiziranih celic, ki bodo ustvarjale zavest te skupnosti v poedincih in jo tudi praktično izvajale. Kakor imamo mi sreska učiteljska društva, ki tvorijo žive celice našega stanovskega organizma, ki dajejo življensko silo poedincem in celoti, tako je tudi skupni organizaciji vsega državnega uradništva treba takih edinic, ki bodo spajale državno uradništvo po okrožjih, ga probujale v stanovski zavesti in solidarnosti ter usposabljele za skupen boj.« — Poslednji nasvet je neprecenljive vrednosti. Kakor čujemo, vsebujejo tudi novi statuti O. Z. določila o okrožnih stanovskih edinicah. Uverjeni smo, da se bo po pridružitvi učiteljskega k O. Z. naše društveno in stanovsko življenje znatno okrepilo in poživilo.

Splošni gospodarski pregled v Avstriji. Iz poslednjega (42.) poročila bivšega generalnega komisarja dr. Zimmermanna in iz letnega obračuna iz leta 1925. je razvidno, da znaša prevešek v prihodkih 74½ milijona šilingov in to vzleže investicijam v znesku 68 milijonov. Čisti proračunski prebitok je znašal torej v beraški Avstriji 144½ milij. šilingov. Iz tega obračuna doznamo nadalje, da znašajo osebni izdatki 409 milij. šilingov, materialni pa 422 milijonov šilingov. Te številke pobijajo tudi zelo razširjeno govorico, da gre v Avstriji devet deslin vseh prihodov za osebne izdatke. O boju uradniških organizacij za izboljšanje gmotnega položaja so poročali že naši dnevniki. Cilj vsega gibanja je zahteva po zlati predvojni pariteti. Ker smo skromni in ponižni, se nam zdi ta zahteva že višek nesramnosti, kajti mi pravimo: dulce est pro patria mori!

V stanovanjskih zadevah morajo tako hišni lastniki, kakor najemniki stanovanj v zmislu čl. 26 stanovanjskega zakona z dne 15. maja 1925 dokazati, da so plačali davek za minulo leto.

Že cvilijo.

Kako v živo je zadel politične stranke sklep O. Z., da naj izstopijo vsi javni nameščenici iz raznih društev, nam najbolj dokazuje dejstvo, da tega sklepa ni odobravala niti eden politični časopis. Listi so pri objavi tega sklepa previdno zamolčali, da je O. Z. sklenila izstop tudi iz političnih društev, kar smo mi izven Ljubljane zvedeli šele iz avtentičnega besedila sklepa v »Našem Glasu«. Smilila so se jim predvsem razna kulturna društva in »ubogo ljudstvo« (ki se jim sicer smili samo še ob volitvah), ker bi bilo z izstopom javnih nameščenec »po nedolžnem« prizadeto. V resnici so pa tudi kulturna in izobraževalna društva priveski političnih strank, brez katerih le - te ne morejo eksistirati, kar je pravilno naglašal g. predsednik O. Z. na informativnem sestanku državnih nameščenec dne 10. oktobra t. l. v Mariboru.

Ako bi vsi državni uslužbenci za nekaj časa ukinili svoje delovanje v najrazličnejših društvih, bi to v prvi vrsti občutile politične stranke, v drugi vrsti pa šele ljudstvo. Na ta način bi se bil izvršil pritisk na javnost, ki bi bila primorana podpirati naše upravičene zahteve, ako in kaj na tem, da ostane še nadalje deležna kulturnega dela teh društev. Javni nameščenici bi bili obrnili nase pozornost in postali uvaževan faktor, s katerim bi moral vsakdo računati.

Ravno te dni je bilo čitati oster izpad nekega lista proti učiteljskemu društvu v Ptuj, ker se je izjavilo za takojšen izstop iz političnih društev, med tem ko je istočasno povzdigoval do neba neko drugo učiteljsko društvo, ki je tak predlog odklonilo. Ali ni to dovolj jasn dokaz, da je bila O. Z. na pravi poti? Ta slučaj bi moral odpreti oči tudi najfolj zaslepljenim. Pregovor pravi: Če stopiš psu na rep, pa zacvili. Pes se je sam izdal, ker je zacvilil, še predno smo mu stopili na rep. Le škoda, da se sklep vsled naše nediscipliniranosti ni dal izvajati. Ali bo treba še krepkejših zaušnic, da se zdravimo? —k.

Odmori v resortu ministrstva za notranje zadeve. Uradni list št. 106 z dne 18. novembra 1910 prinaša Pravilnik, kako je uporabljati odmor uradnikov, zvanikov in služiteljev v tem resortu.

Komisija za revizijo uradniškega zakona. Z odlokom ministra pravde je sestavljena komisija za revizijo uradniškega zakona. Komisiji predseduje kasacijski sodnik Vasa Petrovič, člani pa so državni svetnik dr. Sagadin, član glavne kontrole Vasović, Pera Popović in dr. Mića.

Za zidanje stanovanj državnim uradnikom. Uradni list št. 108 z dne 24. novembra t. l. prinaša uredbo o upravljanju denarja iz 12milijonskega fonda za zidanje omenjenih hiš, kakor smo jo že svoj čas v našem glasilu avizirali. Vsak uradnik (poedinj) sme dobiti za zidanje svoje hiše posojilo iz fonda največ v znesku štirikratne vsote ali vrednosti, s katero razpolaga sam v ta namen (§ 6). Amortizacijski rok znaša za zadruge 20 let, za posameznike 15 let. Propis za posojila je rigorozen in le malokdo bo tako srečen, da se bo zamogel okoristiti z njim. Sicer pa proučite vse člene te uredbe.

Mednarodni zavod za duševno sodelovanje v Parizu. Dne 1. septembra 1925 je začel v Parizu svoje delovanje »Mednarodni zavod za duševno so-

delovanje« kot neposreden, informativen in izvrševalen organ Društva narodov. Zavod je ustanovila francoska vlada in mu odkazala prostor v Palais Royal, da bi s tem pokazala njegovo važnost. Baval se bo z vsemi mednarodnimi intelektualnimi vprašanji in z njih rešitvijo, sankcionirano po odobru Društva narodov. Delovanje rečenega zavoda za duševno sodelovanje se bo vršilo v sedmih oddelkih: splošno, informativno, pravno, slovstveno, umetniško, šolsko in znanstveno. Osebe teh oddelkov je mednarodno. V zavodu bo posloval tudi generalni sekretariat »Mednarodne konference duševnih delavcev«, ki ima svoje podružnice v večini evropskih držav. Uradni jezik tega zavoda je francosčina. Naslov na zavod je napraviti tako-le: »Institut International de Cooperation Intellectuelle«, Palais Royal, Paris.

Esperanto umeven jezik v telegrafskem prometu v CSR. Češkoslovaško pošto ministristvo je nedavno tega sporočilo češkoslovaški esperantski zvezi v Pragi, kakor tudi delavski zvezi v Plznu, da je ustreglo prošnji rečenih zvez ter priznalo esperanto za jasn jezik v tuzemskem telegrafskem prometu. V mednarodnem prometu bo po sklepu konference v Parizu, ki jo je imela telegrafska Unija, dovoljen esperanto, začenši s 1. no-

vembrom 1926. Važnost esperanta se čim dalje bolj upošteva. Koliko je na zemlji narodov, katerih jezik ni dovoljen v telegrafskem prometu. Da je esperanto v telegrafskem prometu dovoljen, je največja zasluga Čeha F. V., ki je v ta namen izdelal 23 predlogov na sosedne in druge države. Tuje države se pridno pripravljajo tej uvedbi esperanta z esperantskimi tečaji za ptt. uradnike.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registrirnih blagaj. Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu. Tehnična znamenja. 1

LUD. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6. Telefon 980.

TOVARNA ČEVLEJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damске čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

Priporočamo

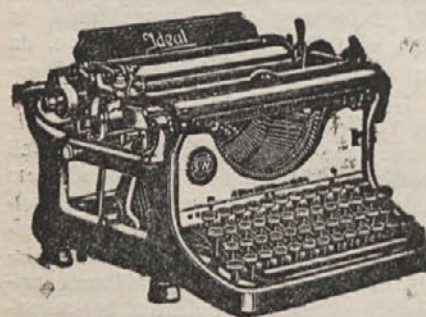
posebni oddelek za gospode
A. Sinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 18, 19

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina
Leskovic & Meden
LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C
najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradisce številka 10.

Cenejše kot pri
razprodajah

se dobi vsakovrsno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg št. 17.

Modno blago, perilo in potreščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Fran Iglič krojaški atelje

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Kje se najbolje kupi, je brezdvoma znano!

„Pri Nizki ceni“ **Ign. Žargi**

Ljubljana

Sv. Petra cesta

Ljubljana

Priporoča veliko izbiro potrebščin za krojače in šivilje. Velika zaloga raznih nogavic, modnih, volnenih, ter raznega moškega, damskega in otroškega perila ter volnenih jopic, čepic i. t. d. — Razna vezena, svilena samoveznice i. t. d. Po priznanih znižanih cenah!

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Največja izbira

razglednic in pisemskega papirja
v trgovini s papirjem

Ivan Gajšek nasl.

Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago.

Nizke cene

Najboljši
živani stroji in
kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka

Gritzner in Feniks

za rodbino, obrt
in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta

Aleksandrova cesta

se priporoča za vse finančne transakcije v tu in inozemstvu. — Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekočem računu. — Oddaja srečke državne razredne loterije.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani. Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.